

שבת בשבתו

גליון הקהלה החרדית "מחזיקי הדת" אנטווערפן

נצבים-וילך

הדלקת הנרות: 19.47 פלג המנחה: 18.45

מוצאי ש"ק: 20.54 ר"ת: 21.16

11 SEPTEMBER 2009

Nr 756

דף היומי בבא בתרא כ"א

נח לשמור על קדושת הגליון

אפניו יקרוי

כל איש ישראל (כט,ט)

למה נאמר "כל איש ישראל" בלשון יחיד, והלא הכונה לכל ישראל?

אלא כונת הפסוק שכל ישראל יהיו כאיש אחד, ולא שיהיו הראשים מתנשאים זה למעלה מזה, כי במראות נגעים אנו מוצאים "זו למעלה מזו" (שבועות ה,ב), וההיפך הוא כאשר כלל ישראל נצבים במצב של "איש ישראל", כי "ויהי בישרון מלך" הוא "בהתאסף" - יחד בחבה. (מהר"ם שיף)

ואמרו כל הגוים על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת וגו' על אשר עזבו את ברית ה' א-להי אבתם אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים (כט, כג-כד)

נראה לפרש דאמרו רז"ל (איכ"ר ד,טו) דבחורבן בית המקדש שפך הקב"ה את חמתו על העצים ועל האבנים של הבית כדי להציל את ישראל. והיינו מפני שכרת המקום ברית עם אבותינו שאנחנו נהיה עמו לעולם ולא יחליף אותנו באומה אחרת, כמובא ברש"י למעלה בפסוק למען הקים אותך היום לו לעם, ולכן לא היה

ותראו את שקוציהם וגו' (כט,טז)

בשנת תרצ"ה הוצע להגרי"מ בוימל ז"ל לכהן בתפקיד רבני בארה"ב - צעד שהיה עתיד להציל את חייו, בעוד כל שאר בני משפחתו הקרובה נספו בשואה. בדרכו לנמל בהמבורג, עלה בידו להתעכב וללמוד בישיבה במיר. בתקופה הקצרה בה שהה במקום, עבר חוויות רבות ומעניינות, אותן נצר בלבו כל ימי חייו.

כאשר נכנס לישיבת מיר בפעם הראשונה, התקהלו סביבו קבוצת בחורים, והוא סיפר להם כי הוא בדרכו לאמריקה. רבי יחזקאל לעווינשטיין - שבדייק עבר לידם - שמע את דבריו, והזהירו מפני הסכנות הרוחניות שאפיינו את החיים באמריקה של אותם ימים. הוא הסביר הפסוק "ותראו את שקוציהם (תראו עד כמה הם מתועבים) - פן יש בכם שורש פורה ראש ולענה" - (שמא מישוהו מכם ילך אחר עבודה זרה)". שאל רבי יחזקאל, אם הם יראו כמה מתועבת היא עבודה זרה, מדוע חוששים שהם ילכו בעקבותיה ותשובתו שהשיב, כי נכון שמדובר ב"שקוציהם", ובמשהו זר ורקוב לחלוטין, אבל - "ותראו" - עצם ראיית אנשים החיים בדרך זו, מבלי שיפגעו ממכת ברק מן השמים, דבר זה עלול להשפיע באופן שלילי ומזיק על עם ישראל. ולכן, אמר רבי יחזקאל, כאשר תגיע לאמריקה ותראה אנשים מחללים שבת בפרהסיא, כפי שלא ראית מעולם - ולמרות זאת נראה שהם מצליחים בחיים - הדבר עלול להשפיע לרעה על האידישקייט שלך. מאוחר יותר, סיפר הר"י כי אותן מלים ליוו אותו במשך השנים הראשונות שלו, בהן עסק בהפצת תורה באמריקה שהיתה מדבר שממה רוחני.

(בית סופריהם)

תקיעת שופר בבית

(א) הרוצה שיבואו לתקוע בשופר בראש השנה אצלו (או אצלה) בבית או בבית החולים, יפנה בהקדם למזכירות הקהילה (03-233.55.67).

(ב) מתנדבים המוכנים לתקוע בשופר בראש השנה אצל הנ"ל, מתבקשים להודיע בהקדם במזכירות הקהילה.

(ג) מי שיש לו שופר (או שופרות) ומוכן להשאילם למתנדבים הנ"ל, יפנה גם כן בהקדם למזכירות הקהילה.

יכול לכלותנו ח"ו, אלא החריב את ביתו, ובזה שככה חמתו.

וזה שאמר הכתוב, "ואמרו כל הגוים על מה עשה ה' ככה לארץ" דייקא, למה שפך חמתו על הארץ ולא על האנשים, "ואמרו על אשר עזבו את ברית ה' א-להי אבותם", והלא "כרת עמם בהוציאו אותם מארץ מצרים" שהם נבחרו לעמו, על כן אינו יכול לפגוע בהם אלא שופך חמתו על הארץ. (חת"ם סופר)

הנסתרות לה' א-להינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת (כט,כח)

הנה אם אנו רוצים לידע על איש אם הוא באמת ירא שמים, אז צריכין לחקור על בניו אם הם מתנהגים כשורה ומעשה אבות סימן לבנים.

וזהו שאמר "הנסתרות לה' א-להינו" רק הוא יודע להבחין אם אדם זה באמת צדיק הוא, כי הוא בוחן לבבות, "והנגלות" - אם רוצים אנחנו גם כן לידע, אז הסימן "לנו" היא "ולבנינו", פי' האיך הבנים מתנהגים וזה סימן לאבות.

(חמד שלמה)

(המשך בעמוד ד)

מודעה

כדי לספק בשר בקר לחברי קהלתנו לכבוד יום טוב, היתה אמורה להתקיים שחיטה מיוחדת ביום שלישי השבוע, בצרפת.

אך דא עקא, שחברות "צער בעלי חיים" ערכו הפגנות כנגד "הימום" הבהמות לפני השחיטה (עלעקטרישער שאק), הנהוג בבתי המטבחים של האינם-יהודים (!) ומנעו מסוחרי הבהמות לשווק את הבהמות לבתי המטבחים, כך שלדאבוננו נתבטלה השחיטה.

הנהלת הקהלה עושה את כל המאמצים לארגן שחיטה בימים הקרובים, ולכבוד חג הסוכות נוכל בע"ה לספק בשר בקר, ויאכלו עגונים וישבעו.

קריאת שמע ליל ש"ק נצבים-וילך
משעה 20.47

סוף זמן ק"ש ש"ק נצבים-וילך בבוקר
מג"א: 9.49/9.33 - גר"א: 10.25

למח או הקהלה

שבת פ' נצבים-וילך, כ"ג אלול.

הדלקת הנרות: 19.47 (פלג המנחה: 18.45)

מפטיירין "שוש איש" (ישעיה סא) עד "כל ימי עולם" (אין מברכין ברכת החודש לחודש תשרי) אבות פרק ה"ו.

מוצאי שבת: 20.54 (לשיטת ר"ת: 21.16)

יום א', כ"ד אלול, יום ראשון דסליחות.

מוצאי שבת, תפלה כנהוג, שמו"ע, אתה חוננתנו, חצי קדיש, ויהי נועם ואתה קדוש, קדיש תתקבל, (ויתן לך), עלינו, לדוד ה' אורי (לאומרים במעריב), קדישים.

סליחות: בלילה או באשמורת הבוקר אומרים סליחות, הש"ץ מתעטף בטלית בלי ברכה וכשיאיר היום יברך (ונכון ליקח טלית שאולה, ואז לא יברך כשיאיר היום). אומרים אשרי, חצי קדיש בניגון המקובל, סליחות כנהוג, ובסוף הסליחות נופלים על פניהם, ואומרים קדיש תתקבל. אומרים סליחות בכל יום בחול עד ערב יום כיפור.

הרבה נוהגין באנטווערפן לילך על הקברות ביום א' דסליחות.

ערב ראש השנה, (היום האחרון של תשס"ט), יום ו' ערב שבת קודש, כ"ט אלול (יש נוהגין להתענות עד חצי היום, דהיינו עד שעה 13.36). מקדימין לבית הכנסת לומר סליחות "זכור ברית" (ויש אומרים בלילה), אומרים תחנון בסליחות אבל לא בתפלת שחרית.

תפלה כנהוג, שמונה-עשרה, חצי קדיש, אשרי, למנצח יענך, ובא לציון, קדיש תתקבל, שיר של יום וכו'.

אין תוקעין כל היום (כדי להבדיל בין תקיעות רשות לתקיעות מצוה), התרת נדרים (ויש נוהגין לעשות התרת נדרים בין כסא לעשור).

פורסים פרוכת לבנה על ארון הקודש, מפה לבנה על העמוד והבימה ומעילים לבנים על ספרי התורה (המשך בעמוד ב)

בית הכנסת הגדול
אסטן 43

סליחות

במוצ"ש נצבים-וילך

תיאמר

תפלת הסליחות

על ידי החזן

ר' יוסף רויטענבארג נ"י

בשעה 23.15

שובו אלי ואשובה אליכם (מלאכי ג,ז) סיפורים ועובדות מגדולי ישראל בענין מצות התשובה (ב)

בקשה צנועה

מספר הגר"י זילברשטיין שליט"א: בדור כשלנו, שבו האנשים כרויות, והכל רוצים לשמוע דברי חיזוק, יש להשמיע את דבר ה' לכל יהודי ויהודי, גם כזה הנראה רחוק, ושלא כמנהגו של ימינו, שבו רבי שמחה קוק סיפר לנו שאחד מגדולי הרבנים באירופה סיפר לו שלפני יום הכיפורים נסע פעם ברכבת והתיישב לצדו של יהודי אחד, שהצהיר על עצמו כמי שאינו מקיים שום מצוה... "ואם הנך חושב שלפחות ביום הכיפורים אני צם, איך אלא טועה..." הרב ההוא דבר אל לבו, ונסה להשפיע עליו במלים היוצאות מן הלב, וכשראה שלבו של היהודי היושב לצדו, לב של אבן הוא, הציע לו שבערב יום הכיפורים לפחות יקדים את סעודת הערב שלו שעה

מתוך לוח הקהלה (המשך)

עד אחר שמחת תורה (ויש נוהגין עד אחר שבת בראשית).

מסתפרין (קודם חצות), נוטלין צפרניים, רוחצין בחמין וטובלין, כדי להכנס ליום הדין בקדושה וטהרה. ועיקר טבילה זו היא החל משעה קודם חצות היום, דהיינו משעה 12.36

מכנינים המאכלים לסימן טוב, וראש כבש, דג או עוף, וכן פרי לשהיינו ליום שני.

א' דראש השנה תש"ע - קבלת שבת יום טוב, בשעה 19.31 - תחל שנה וברכותיה

צדי בליל 26

השבת האחרונה

סיפור הגה"צ רבי אלחנן היילפרין שליט"א: רגיל היה מו"ז הגה"צ מהר"ש ענגיל זצ"ל מראדומי שלא לומר בש"ק לפני ראש השנה, שבשבת קודש האחרון שבשנה צריך לתקן פגמי שמירת שבת של כל השנה. גם מרגלא בפומיה דברי הרה"ק המגיד הגדול ממעזריטש זצ"ל שבשבת הזה מברכים בשמים החודש תשרי הבעל"ט. (יפה שיחת)

בין שני צדי וצדי

כ"ג אלול

תקפ"ו: רבי אורי ("השרף") מסטרעליסק
תש"ב: הקדוש רבי יצחק מנחם דאנציגער הי"ד - האדמו"ר מאלכסנדר - עקידת יצחק
תש"ב: הקדוש רבי משה בצלאל אלטער הי"ד - בן השפת אמת

כ"ד אלול

תרל"ד: רבי יוסף באב"ד-מנחת חינוך
תקע"ה: רבי יוסף משה מזאלעשיץ - ברית אברם
תרצ"ג: רבי ישראל מאיר הכהן - חפץ חיים
תשל"ו: רבי יחזקאל אבראמסקי - חזון יחזקאל

כ"ה אלול

ג'תתפ"א: רבי אלעזר ברבי שמעון
תקמ"ב: רבי יחיאל מיכל - המגיד מזאלטשוב
תרנ"ד: רבי דוד הלברשטאם - הרב דקשאנוב
תרס"א: רבי אהרן אבוחצירה

כ"ו אלול

תקס"ה: רבי אליהו צרפתי - אליהו זוטא
תרס"ז: רבי עמרם בלום - בית שערים

כ"ז אלול

תק"ס: רבי נתן אדלער הכהן - רבו של החת"ם סופר
תרט"ו: רבי שלום רוקח- האדמו"ר מבעלז

כ"ט אלול

תרע"ו: רבי אליעזר חיים דייטש מבאניאד- תבואות השדה

בית המדרש וזניץ ישראל פתוח

בדיון בבית המשפט על הסכסוך בביהמ"ד וזניץ (יאקאבס), הציע אחד הצדדים שבית המשפט יורה על סגירת בית המדרש עד לביור המשפטי הסופי.

הקהילה הינה גוף מייצג ומוכר ע"י השלטונות, ורובם של מתפללי ביהמ"ד הנ"ל נמנים על חברי הקהלה. בביהמ"ד מתקיימים שיעורי תורה קבועים (כגון שיעוריו של הרב מ. גרינפעלד שליט"א, הרב א. אפטרגוט שליט"א ועוד), וכן נערכים בו כל האירועים השייכים לבית מדרש. בנוסף לזה שוכנת בבנין ביהמ"ד הישיבה קטנה של חסידי וזניץ.

לאור זאת עתרה הקהילה לבית המשפט, באמצעות עו"ד פ. ערדמאן, כצד שלישי, בבקשה ורגשת למנוע את סגירת בית המדרש.

עו"ד ערדמאן טען בעתירתו, שלא יתכן שדוקא כעת, לקראת הימים הנוראים וחג הסוכות יסגר בית המדרש. עו"ד ערדמאן הוסיף גם, כי סגירת בית מדרש זכורה רק מהימים השחורים של תקופת מלחמת העולם השנייה.

הודות להתערבות הקהילה, משכו 3 עורכי הדין של הצד התובע את הצעתם. זה אושר על ידי בית המשפט וביהמ"ד ישאר פתוח ב"ה.

בשר ופרפראות וכמעט ליקק הקערות מרוב תאות אכילה שלא אכל כמה ימים, ויאמר להם הרה"ק ז"ל מה שאינו יכול לאכול הוא מפני שנתקדשו מעיו מהשיריים שאכל ואינם מקבלים בשר נבלה וטרפה, על כן יכשירו הכלים ויקחו להם מבשלת ישראלית ואז יוכל לאכול באין מפריע, וכן היה כי נעשה בעל תשובה גמור. (דברי מנחם)

דברי כיבושין ועידוד

בהיות כ"ק האדמו"ר רבי ישראל מטשארטקוב זי"ע במארינבאד בחדשי הקיץ, היה פעם בש"ק פ' שופטים בעת עריכת שלחנו הטהור אשר לפני ה', ואשר בה הסבו הרבה רבנים שהיו אורחים בעיר המרפא, פנה עליהם האדמו"ר ושאלם: האם אתם נוהגים לומר דרשה בשבת תשובה? והם השיבו לאות חיוב. ומה אתם אומרים בדרשותיכם? שאלם שוב, התשובה היתה שדרשותיהם בנויות בעיקר על דברי תוכחה ומוסר על רוע מעלליהם במשך כל השנה שעברה. אמר להם האדמו"ר זי"ע: לדעתני אינו (המשך בעמוד א)

הר"ר משה יהודה גלעזער ע"ה

שנות לימודיו בישיבות הנ"ל השאירו עליו רושם עז, ובמיוחד רכש בהן את אהבתו הגדולה לתורה, שליוותה אותו לאורך כל ימי חייו. זו באה לידי ביטוי מיוחד בשנותיו האחרונות, כשקשתה עליו ההליכה, ובכל זאת היה מתגבר כארי להשתתף בשיעוריו של הראש ישיבה הגר"י טרגר שליט"א.

נמנה על המתפללים הקבועים בביהמ"ד בית יעקב, והיה אהוב על כל מכיריו. בשנותיו האחרונות הזדכך ביסורים שונים, עד שהשיב את נשמתו הטהורה ליוצרה בליל ב' השבוע.

ההלוייה התקיימה למחרת, ונספד על ידי בניו שיחיו בבית ההלויות במידעלהיים. לפני בנין הקהלה נפרד ממנו הגר"א שטרנבוך שליט"א ראב"ד דקהלתנו, ומשם הובא ארונו לביה"ח מחזיקי הדת בפייטסד, שם נספד ע"י הראש ישיבה הגר"י טרגר שליט"א. יהי זכרו ברוך - ת.נ.צ.ב.ה.

אחת לפני כניסת הצום... "לא שחשבתי שבכך אני גורם לו להרהר בתשובה, אמר הרב להגר"ש קוק, אבל רציתי להביאו לידי הרגשה שגם הוא עושה משהו לקראת יום הדין"... גם ל"בקשה צנועה" שכזו לא נענה האיש בקלות. הוא סירב בתחילה לשמוע וממש אטם את אוזניו. אבל הרב לא התיאש. המשיך והמשיך לדבר אל לבו, כדבר איש אל אחיו. רק לאחר הפצרות מרובות, נאות הפוקר הוא לאכול שעה אחת לפני כניסת הצום, אולם ברדתו מן הרכבת עוד הספיק לצעוק אל הרב ולומר לו שבכל זאת הוא לא יעשה כפי שהציע, היות והילדים שלו יצחקו עליו...

עברו שנים רבות, והשנים נפגשו שנית. משהכיר היהודי את הרב ההוא, נגש אליו בהתרגשות, וסיפר לו שאמנם באותו ערב יום כיפור לא ציית לדברים שנאמרו לו, ואכל בזמנו הקבוע "כדי שלא יצחקו עליו", אבל הדברים חלחלו אל תוך לבו, ונתנו את השפעתם כעבור שנה תמימה. ביום הכיפורים הבא הוא החליט כבר לצום חצי יום... וכיון שהתחיל במצוה ונגע בקצף, השפיעה עליו קדושת המצוה וקדושת היום עוד ועוד, עד שלבסוף לא מָלָא לבו להפסיק את הצום באמצע היום, והמשיך לצום עד לסיומה של תפלת נעילה, ככל בית ישראל. לאחר יום הכפורים ההוא, נכנסו בלבו הרהורי תשובה גמורים, עד שהחל לקיים מצוות, "והיום אני בעל תשובה גמור", הכריז.

לא יאומן מה שאפשר לעשות מיהודי, ועם איזו גחלת קטנה אפשר להצית את לבו.

(עלינו לשבח ח"ו)

נתקדשו מעיו

בעת שהיה הרה"ק בעל "דברי חיים" זצ"ה זי"ע במרחץ באדען, ויהי בעת סעודת שחרית של ש"ק באו הביתה שני אנשים בני בליעל לראות מעשה הרב ויעמדו אצל השלחן נוכח פני הרה"ק, ויהי כאשר חלק הרה"ק שיריים מהקיגל להעולם ויתן גם לשני אנשים האלה, ויקח האחד הקיגל בפיו ויאכל ובעיני השני היה לשחוק וילעג על האוכל ואמר לו הגם אתה תהיה חסיד, ויהי כבואם באכסניא ויושם לפנייהם לאכול והנה זה שאכל השיריים אינו יכול להביא המאכל בפיו וכן יום אחר יום ואינו יכול לאכול, וידרשו ברופאים ולא ידעו מה לעשות, ויספר לאשתו כי מעת שאכל הקיגל שיריים מיד הרבי מאז נהיתה לו המחלה, ותסע עמו אשתו לצאנו ויבאו אל הרה"ק ז"ל ותירב עמו על מה שנתן לבעלה מאכל כזה אשר נעשה בו חולי, ויאמר הרה"ק ז"ל כי הוא אינו חולה ולראיה צוה להכניס בעבורו קערה עם יאך ואח"כ

ביום ב' השבוע לוינו את הר"ר משה יהודה גלעזער ע"ה לדרכו האחרונה.

המנוח ז"ל נולד בקראקא בשלהי חודש אלול תרצ"ד, כבן בכור לאביו הר"ר יהושע פאליק ז"ל. בסנדקאות כיבד את האדמו"ר רבי משה'ניו זצ"ל מבאיאן, ואת הפדיון ערך האדמו"ר רבי שלמה חנוך הכהן מראדומסק זצ"ל.

בתחלת המלחמה שהתה המשפחה בגיטו באכניא, ומשם ברחו לארץ הגר. תוך כדי בריחתם נעצרו על ידי חיל גרמני, ובנס גלוי שחררם לדרכם.

עם תום המלחמה התיישבה המשפחה בפאריז לתקופה קצרה, וממנה היגרו לאנטווערפן.

פה למד הר"ר משה ז"ל בביה"ס יסודי התורה, והמשיך את לימודיו בישיבת "עץ חיים" בקאפעלען, שם נמנה על תלמידיו של ראש הישיבה הגר"י קאפעלמאן שליט"א. אחר כך גלה למקום תורה בישיבת פוניב'ז בבני ברק למשך כמה שנים.

3 אורח לך האכה

אין לסמוך על שורות אלו כשנוגע למעשה, שכיודע אין הנדון דומה תמיד לראיה, וגם לפעמים יש עוד דעות בפוסקים, וע"כ תמיד יש להתייעץ עם מורה מוסמך.

שאלה:

נא ידריכנו מעלת כ"ת בדרך אלק, בענין הפסקה גדולה שמפסיקין בפיוטים תוך הברכות, והרי הפוסקים נחלקו אם שרי להפסיק, והרי אפילו בהפסקה מעוטה ובדבר קדושה הנזכרת למעלה ולתפארת, והוא קדיש קדושה וברכו, נחלקו הפוסקים, ויש אומרים שאין להפסיק להם באמצע ברכה, כמו שהביאו הרא"ש והטור סי' ס"ו, ואיך נפסיק אנחנו באמירת פיוטים ארוכים שחברו האחרונים אשר לא ברוח הקודש נאמרו, כמו שכתב והשיג הראב"ע בקהלת פסוק "לעולם יהיו דבריך מועטים" על ראש הפייטנים, הוא רבי אלעזר הקלירי, שאמרו בירושלמי שהיה תנא קרובץ ופייטן, הביאו הרא"ש, ורבים אמרו שהיה רבי אלעזר בן רשב"י.

תשובה:

מה שכתב לשאול פי איך תתנהג באמירת פיוטים, ובא תוך דבריך השגות שהשיג הראב"ע על פיוטי הקלירי, הנה מי יכניס ראשו להכריע בדברי השגות הראב"ע, כי ודאי דבריו שכליים ומתישבים ומתקבלים על הלב, וכבר נתפשטו פיוטיו [כנראה חוזר על הקלירי, המערכת] והמנהג בכל גבול ישראל הידועים לנו, ומכל מקום לא ראיתי שום פיוט שחיבר לאמרו תוך ברכות שלפני קריאת שמע או אחריה, ואותו המנהג שנוהגין לומר ביוצר ואופן ומאורה ואהבה וזולת, שקראם הטור באו"ח סי' ס"ח "קרובץ" לא נתפשט, כמו שכתב בב"י שם, ותמהתי עליך שאתה שואלני דבר שכבר נתחבטו בו ראשונים ואחרונים, עיין שם בטור.

על כל פנים אין תלונה בהפסק על פיוטי הקלירי, כי לא תיקן רק תוך שמונה עשרה דחזרת הש"ץ, ואף כי דתפלה חמורה לענין הפסקה, דאפילו מלך ישראל שואל בשלומו וכו', מכל מקום מאחר שאין הצבור מפסיקין תוך תפלתן רק אומרים עם הש"ץ בחזרת הש"ץ שאינו רק להוציא את שאינו בקי, כל שכן בזמן הזה שאינו רק ממנהג אבותינו, אין חשש הפסקה כלל ...

ואיך שיהיה כבר כתבתי שלא נתפשט אמירות פיוטים אלו שמפסיקין תוך ברכות בקריאת שמע בכל מקום, ומכל מקום בגלילות אלו שנתפשטו אין ליחיד לפרוש כלל, אף שהיה נראה פשר דבר שיאמרם אחר תפלתו בפני עצמן או לבחור דרך ומקום לאמירתם אחר גמר ברכה או בשירה חדשה גבי זולתות, מ"מ נראה דאפילו החסיד בכל מעשיו אל ישנה מנהג הצבור, מאחר שיש לנו גדולי עולם לסמוך עליהם מלבד כל המחברים עצמן.

(שו"ת חות יאיר סי' רל"ח, להג"ר יאיר חיים בכרך אב"ד ווירמיישא [ווארמס])

קירוב רחוקים

הגה"צ רבי משה סולובייצ'יק זצ"ל התבטא: דומני, אילו זכיתי לדור בארץ ישראל, כי אז הייתי שובת שבותי, שבת אחת בקיבוץ חילוני זה ושבתי אחרת ביישוב חילוני אחר. כי חושבני שעצם ההימצאות של יהודי חרדי בשבתו במקומות אלו היה מעורר את הסובבים להתעניין ולהתקרב לחיי רוח, ואט אט לקרבה אל הקב"ה. (והאיש משה)

בקשת מחילה

כלפי הרגילים לבקש מזולתם "מחילה" בצורה קלילה, העיר רבינו ה"חזון איש" זצ"ל, כי הנקודה המרכזית בבקשת המחילה היא הקושי הבושה הכרוכים בכך. ה"צער" איננו נספח למעשה, כי אם נדבך! (מעשה איש ח"א)

הבהרה חשובה

בנוגע לבשר שהובא לאחרונה מאירלאנד והוחרם ע"י שלטונות הבריאות, ערכו הביד"ץ ביחד עם הנהלת הקהילה בירור מקיף ויסודי, והובהר באופן ברור כי בנוגע לכשרות הבשר לא היתה שום בעיה.

הבשר נשחט והוכשר בשעתו ע"י השוחטים והמשגיחים דקהלתנו בפיקוח הביד"ץ, וכל חבילה היתה ונשארה חתומה בחותם כפול (חותם בתוך חותם) של הביד"ץ כנהוג וכהלכה.

אולם, עקב העובדא שהצליחו לייבא את הבשר לבלגיה בלי ידיעת הקהילה, הוברר כי קיימים ליקויים בשטח הארגון, תנאי תברואה נאותים והאחריות לגבי הקונים והקהילה.

למרות שכאמור לא היו ליקויים בנוגע לכשרות הבשר והבשר לא היה שייך לנו, בכל זאת לא יכולה הנהלת הקהילה לעבור בשתיקה על פרשה זו ולכן קבלה הנהלת הקהילה ההחלטות הבאות:

- א) לעת עתה לא תקיים הקהילה שחיטה באירלאנד.
- ב) בעל האיטליז דפה, הסוחר הסיטונאי מאירלאנד, ראש הצוות מאירלאנד (במקרה תושב אנטווערפן) והקונה הרשמי של הבשר, יצטרכו ליתן דין על מעשיהם לפי חלקם בפרשה.
- ג) תיערך התאמה מחודשת בנוגע לעבודתו ותפקידו של המשגיח בחנות הבשר (לא מטעמי כשרות).
- ד) במדת האפשר תוכנס אי"ה לשימוש תכנית מחשב מיוחדת, שדרכה תוכל הקהילה לעקב אחר המסלול של הבשר והעופות, מקום השחיטה, השוחטים, המשגיחים, תאריך השחיטה, ותאריך השימוש והמקום שנמצא הבשר בכל עת.

א ייבא ווארט

ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך. לאהבה את ה' א-להיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי הוא חייך וארך ימייך (ל, יט-כ)
דער גאנצער תכלית אין לעבען איז נאר ליב צו האבען השי"ת און איהם צו פאלגען, ווייל אזוי ווערט א מענטש באהאפטען צום אייבירשטען, און דאס הייסט געלעבט, סיי אויף דער וועלט - חייך - און סיי אויף יענער וועלט - וארך ימייך. (אור החיים הק')

שבירת הלב

הרה"ק מאפטא זי"ע כבד פעם בזמר, את אחד הנוכחים בשולחנו. הלה לא ידע לזמר, והתנצל כי אין ביכולתו לשיר. אולם הרה"ק הורה לו שוב שיזמר. היהודי נענה כי אין ביכולתו, אולם הרה"ק שוב הפציר בו שישיר. כשבקשו הרה"ק בשלישית, לא היתה לו ברירה והוא החל לזמר. הנגון נשמע מסולף, והלה התבייש מאוד בשירתו. כשסיים לזמר, פתח הרה"ק מאפטא וסיפר: בזמן שבית המקדש היה קיים, ובית המקדש עמד על מכונו, הייתי כהן גדול. בימים ההם, היה יהודי שהתגורר בעיר אחת רחוקה מירושלים, והוא התעצל לטרוח ולעלות לרגל. כך עברו ימים ושנים, היהודי הזקן, עד ששכח כבר את הדרך המוליכה לירושלים עיר הקודש.

והנה אירע המקרה, היהודי עבר עבירה שחייבים עליה קרבן חטאת, והוא נאלץ לעלות לירושלים כדי להקריב את קרבנו. יצא היהודי מביתו, והחל לברר אצל עוברי אורח איה הדרך המובילה לציון. כל מי שנתקל בו הביע פליאה גדולה: "יהודי זקן, אינו יודע איך מגיעים לירושלים?... כל הלק היהודי בדרך הארוכה, זקנים וצעירים שחקו ממנו, ולבושתו לא היתה גבול. בהגיעו לירושלימה, החל לברר היכן יוכל לרכוש בהמה כדי להקריב קרבן, ושוב תמהו עליו כולם: "הראיתם מימיכם? יהודי זקן אינו יודע היכן קונים בהמה!?!... זמן רב התהלך היהודי עד שהגיע לבית המקדש, ובניתיים הזדככה נשמתו ונטהרה יותר ויותר, מרוב יסורי הבושה. המשיך הרה"ק מאפטא וסיפר: כאמור, הייתי אז הכהן הגדול בבית המקדש, וראיתי את הקורה עם היהודי, אולם עדיין חסרה היתה עוד קצת שבירת הלב למען יתכפר לו חטאו. והנה - סיים הרה"ק - עד עתה לא נתכפר העון לגמרי, רק כעת, זכה היהודי ועונוו התכפר בשלמות.

פיקי אבוא

עשרה דורות מנח ועד אברהם וכו' שכל הדורות היו מבעיסין ובאין עד שבא אברהם וקבל שר כולם (פ"ה מ"ג)
וקשה מה היה זכותם ובמה זכה אברהם אבינו עליו השלום לקבל שכרם? אלא הדענין הוא מכיון שאברהם ע"ה עבד מאהבה, ועשה תשובה אף על עונות דורו - ממילא נעשו מכל אותם הזדונות זכיות והוא קבל שכרם. וזה הנרמז להלן במשנה (משנה ד): להודיע כמה "חבתו" של אברהם אבינו ע"ה, רמז לענין תשובה שעשה מאהבה וחבה. (זכר חיים)

שובו אלי ואשיבה (המשך)

כדאי להוכיח ולייסר אותם שבט מוסר בימי הדין. כי צריכים להמנע ככל האפשר מלעורר קטרוג על בניי בימים אלו, ולעומת זה טוב וכדאי לומר דברי כיבושין ועידוד לאהבת הבורא, ומתוך אהבתו ית' יזכו לתשובה.

והמשיך האדמו"ר לומר: מספרים, שהרה"ק רבי יחזקאל משינאווא זי"ע חזר פעם מטשארטקוב, ובקשו מקורביו לשמוע ממנו מה שראה ושמע בהיותו שמה, ואמר להם הרה"ק רבי יחזקאל זי"ע: באמת, קשה מאד לתאר רוחניות בפה ובמלים, אולם אני מוכן לספר עובדא אחת, ושלא על עצמו יצא ללמוד, אלא ללמד על הכלל כולו, שבשבת כאשר ישב הרבי (הרה"ק רבי דוד משה זי"ע) מטשארטקוב בשלחנו הטהור בדביקות עצומה, בתוך כך התלהב מאד ודפק על השלחן בקופסת הטאבק אשר בידו, והרימה כלפי מעלה בזעקה: "הייליגער טאטע! הייליגע רחמים פון דער וועלט", ובחנתי אז - אמר הרה"ק משינאווא זי"ע - את כל הנוכחים, והנני יכול להעיד שלא נשאר שם אף אחד בלי הרהור תשובה.

וסיים האדמו"ר זי"ע: בדרך זו אפשר לפרש את הפסוק (דברים טו, יח) "שפטים ושטרים נתן לך בכל שעריך אשר ה' א-להיך נתן לך", היינו שתמנה רבנים צדיקים שבכחם לתת לך את ה' א-להיך בקרבך. (דורש טוב)

אפשר לקבל בחנם את ה"שבת בשבתו" דרך ה-E-mail בכל מקום בעולם. נא לפנות: shabato@antwerpen.be

הנהלת הקהילה מאחלת ברכת מזל טוב חמה ולבבית לכל בעלי השמחה

יעקב אליעזר יעקובוביץ
 בן הרב ישי שליט"א
 אסתר פדווא
 בת ר' גרשון נ"י
 פדווא (האכהייזער)
 אנטווערפען
 ירושלים עיה"ק

מאורשים

אנטווערפען, י"ד אלול תשס"ט

יצחק מנחם אלברט
 ב"ר הלל נ"י
 יסכה פראנק
 בת ר' מנחם זאב הלוי נ"י
 פראנק (שרייבער)
 אנטווערפען
 ירושלים עיה"ק

מאורשים

אנטווערפען, כ' אלול תשס"ט

בר מצוה

ישי מאיר ב"ר מנחם אביגדור עמיאל נ"י
 ביהמ"ד הרב עמיאל

התירוץ הוא שהאדם הוא שליח מהשם יתברך לקיים מצוותיו, ושליח לעולם יש בו כח המשלח, ומעשה שליח מתייחס להמשלח, על כן המצוות שהאדם עושה בשליחות השם יתברך נחשב שהקב"ה עצמו הוא העושה, ואם כן אין תימה מה שהמצוות פועלין בעולמות העליונים, עכ"ד.

וכבר הגדנו לפרש בזה דרש"י בפסוק לא בשמים היא שאילו היתה בשמים היית צריך לעלות אחריה וללמדה, ואינו מובן הלא אין ביד האדם לעלות לשמים? אך לפי דברינו הנ"ל מובן דאם היה הציווי לעלות לשמים היינו באמת יכולין לעלות, באשר היה לנו לזה כח השם יתברך שהוא כל יכול.

אנא בתי לקרא

שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא

Weekenddienst (tot 22 uur)
 van vrijdagmorgen 11 september - 9.00u.
 tot zondagavond 13 september - 22.00u.
 St. Jacob, St. Jacobsmarkt 98 231.93.74
 Mercurius, Pl. en Moretuslei 92 231.91.83
 Van Bree, Van Breestraat 18 233.11.02
 Baute, Gallaitlaan 4 827.91.55

Na 22u. op 11 september (ליל ש"ק):
 St. Jacob, St. Jacobsmarkt 98
 Mercurius, Plantin en Moretuslei 92

Weekdienst (tot 22 uur)
 van maandagmorgen 14 september - 9.00u.
 tot donderdagavond 17 september - 22.00u.
 St. Jacob, St. Jacobsmarkt 98 231.93.74
 Van Bree, Van Breestraat 18 233.11.02
 Leuridan, Draakstraat 18 230.63.29
 Baute, Gallaitlaan 4 827.91.55

Na 22u.: 0900-10500 / 10512 (0.45€ per min.)

הצלה: HATZOLOH - 03.289.00.00
שמירה: SHMIRA - 03.218.91.00
מלב ללב: HULPLIJN - 03.232.22.27
בקר חולים: BIKUR CHOLIM - 0.32.33.34.35
שידוך-ליין: SHIDDUCH LINE - 03.230.77.70
שלוה: SHALVA - 03.239.88.57
חזק: CHAZAK - 03.281.38.00
חברים: CHAVERIM - 03.80.80.424
גמ"ח תרופות: Albertstraat 44

12/3

למשפ' ר' ישראל נפרשטק-שרייבער נ"י

*

למשפ' ר' יוסף יהודה הערשאפט-פינס נ"י

*

למשפ' הרב בצלאל מנחם בערנשטיין-שמעלער שליט"א

13/1 אולא

למשפ' ר' אברהם דוד קנאפלער-יעקובוביץ נ"י

13/2

למשפ' ר' גדליה האפנער-סלומון נ"י

*

למשפ' ר' ישראל רבינוביץ-באס נ"י

מפנינים יקרים (המשך)

והותירך ה' א-להיך בכל מעשה ידך (ל,ט)
 יש לבאר, דאפילו מה שיקבל טובות עוה"ז מאת השם יתברך, לא ינוכה לנו מזה לעולם הבא, כי טובות העוה"ז מה שמשפיע עלינו יש לו כביכול נחת וחדוה. וזו לשון "והותירך", כלומר שלא ינוכה לך מזכותיך מחמת קבלת טובות העוה"ז, רק שטובות עוה"ז יתן לך יתר על שכרך וכל זכותיך יתיר לך לעולם הבא, כי הש"י יש לו תענוג כשמשפיע עלינו טובה בעולם הזה, וזו "כי ישוב ה' לשוב עליך לטוב". (קדושת לוי)

לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה לנו (ל,יב)

שאילו היתה בשמים, היית צריך לעלות אחריה וללמדה (רש"י).

הגיד כ"ק אבי אדומו"ר (בעל "אבני נזר") זצלה"ה שלכאורה יש לתמוה איך מעשה בשר ודם קרוין מחומר יפעל בעולמות העליונים. אך

הקמת מצבה

הקמת מצבה על קברה של מרת מלכה וויינער-רעבהון ע"ה תתקיים אי"ה ביום א' - א' דסליחות בביה"ח "מחזיקי הדת" פיטטע יוצאים מבנין הקהלה בשעה 10.00

*

הקמת מצבה על קברה של מרת ביילא הענא וויידענבוים-רוזנבוים ע"ה תתקיים אי"ה ביום א' - א' דסליחות בביה"ח "מחזיקי הדת" פיטטע יוצאים מבנין הקהלה בשעה 10.30

*

הקמת מצבה על קברה של מרת שרה עקשטיין-נאטעל ע"ה תתקיים אי"ה ביום א' - א' דסליחות בביה"ח "מחזיקי הדת" פיטטע יוצאים מבנין הקהלה בשעה 11.30

מנוחה נכונה

ר' משה יהודה גלעזער ע"ה (75)
 י"ח אלול תשס"ט

יושבים שבעה - Belgiëlei 65 1e verdiep
 עד יום ראשון בבוקר אחר תפלת שחרית

דברי הימים פון יידן אין אנטווערפען

די גרינדונג פון די מחזיקי הדת

[די שטיבלעך זענען נישט געווען אפיציעל אנערקענט דורך די רעגירונג]

אויך איז נאך נישט געווען קיין צענטראלע חרד'ישע קהילה. עטליכע בעלי בתים האבען געצאהלט א שוחט וועלכער האט פארזארגט די שטאט מיט כשר פלייש. אויך איז נאך נישט געווען קיין אפיציעלער חרד'ישער רב. עס האבען געוואוינט אין שטאט א פאר תלמידי חכמים מיט סמיכה, וועלכע האבען געפסק'נט ווען עס האט זיך געמאכט א שאלה, בתוכם הרב נח צבי אולמאן זצ"ל וועמען ר' יצחק הערש ראצערסדארפער ז"ל האט געברענגט פאר זיין א מלמד מיט זיינע און נאך אנדערע קינדער (ער איז שפעטער געווארען דער רב אב"ד פון די קהילה "מחזיקי הדת").

עטליכע חרד'ישע יידען, בתוכם ר' שלום פיינער און ר' יצחק הערש, זענען געווען מיטגלידער פון די גרויסע אפיציעלע האללענדישע יידישע קהילה און זיי האבען זיך שטארק אינטערעסירט אין די כשרות און אינ'ם אונטערהאלט פון די מקוה. די לייטונג פון די האללענדישע קהילה איז טאקע געווען זעהר צופריעדען אז אט די חרד'ישע יידען האבען די מקוה אונטערהאלטען, סיי פינאנציעל און סיי אין כשרות. זיי האבען זיך געקלערט "אין עול אראפ פון אונזער קאפ".

עס זענען פארגעקומען עטליכע גענעראל פארזאמלונגען פון די האללענדישע קהילה. ר' יצחק הערש ראצערסדארפער און ר' שלום פיינער, ווי אויך אנדערע חרד'ישע יידען, האבען דארט גענומען דאס ווארט און זיך בעיקר אפגעשטעלט אויפ'ן פראבלעם פון א בית הכנסת אין די "יידישע" געגענט, ווי אויך וועגען דעם כשרות און די מקוה. מען זעהט אויף די תשובות וואס די אנפירער האבען זיי געגעבען אז זיי זענען געווען צופריעדען אז זיי זארגען זיך פאר דעם. טראצדעם האבען די חרד'ישע יידען געפיהלט אז זיי זענען דארט "איינגעבעטענע" און מען טוט זיי נאר א טובה. זיי האבען געוואלט א קהילה וואו אט די רעליגיעזע באדערפענישען זאלען זיין אינ'ם צענטרום פונ'ם פאראגראם. אויך האבען זיי זיך נישט געקענט באפרידיגען מיט'ן רב פון די קהילה און מיט די אפיציעלע אנטווערפענער פארטרעטונג אין בעלגישען קאנסיסטואר.

לאנגזאם האט זיך אויסגעארבייט א פלאן צו שאפען א'ן אייגענע חרד'ישע קהילה. מען האט געוואוסט אז דאס איז נישט אזוי לייכט צו רעאליזירען. עס זענען געווען ווייניג אויסזיכטען אז די רעגירונג זאל אזא נייע קהילה שנעל אנערקענען און צוטיילען סובסידיעס פאר א רב און א חזן, ווי אויך פאר דעם בוי פון א בית הכנסת און דעם אונטערהאלט דערפון. דאס כשרות איז אויך געווען א פראבלעם, ווייל די האללענדישע קהילה האט ביז יעצט בייגעשטייערט צו די הוצאות פונ'ם שוחט. די שחיטה איז אין די צייט טאקע געווען א גרויסע הכנסה. (המשך יבא אי"ה)